

EUROPESE NERTS

DIER PASPOORT

Naam: Europese nerts

Wetenschappelijke naam: *Lutreola lutreola*

Grootte & gewicht: ongeveer 30-40 centimeter lang en staart van 12-19 cm. Nertsen wegen 500-1100 gram, dat is net zoveel als een pak melk. Het mannetje is iets groter en zwaarder dan het vrouwtje.

Leefwijze: Nertsen leven in hun eentje, dit noem je 'solitair'. Het territorium van mannetjes overlapt met dat van meerdere vrouwtjes.

Leeftijd: 5 jaar in het wild; in gevangenschap tot 14 jaar.

Hoeveel jongen: gemiddeld 5 jongen

Familie: de Europese nerts behoort tot de marterachtigen. Familieleden binnen GaiaZOO zijn de Europese otter en veelvraat; andere marterachtigen zijn de hermelijn, bunzing en steenmarter.

Bedreigd: De Europese nerts heeft de IUCN status 'ernstig bedreigd'. Wat dit betekent ontdek je verderop!

WAT EET EEN NERTS?

Voedsel in het wild: vissen, kikkers, kreeften, salamanders, vogeleieren, woel- en muskusratten, insecten en slangen

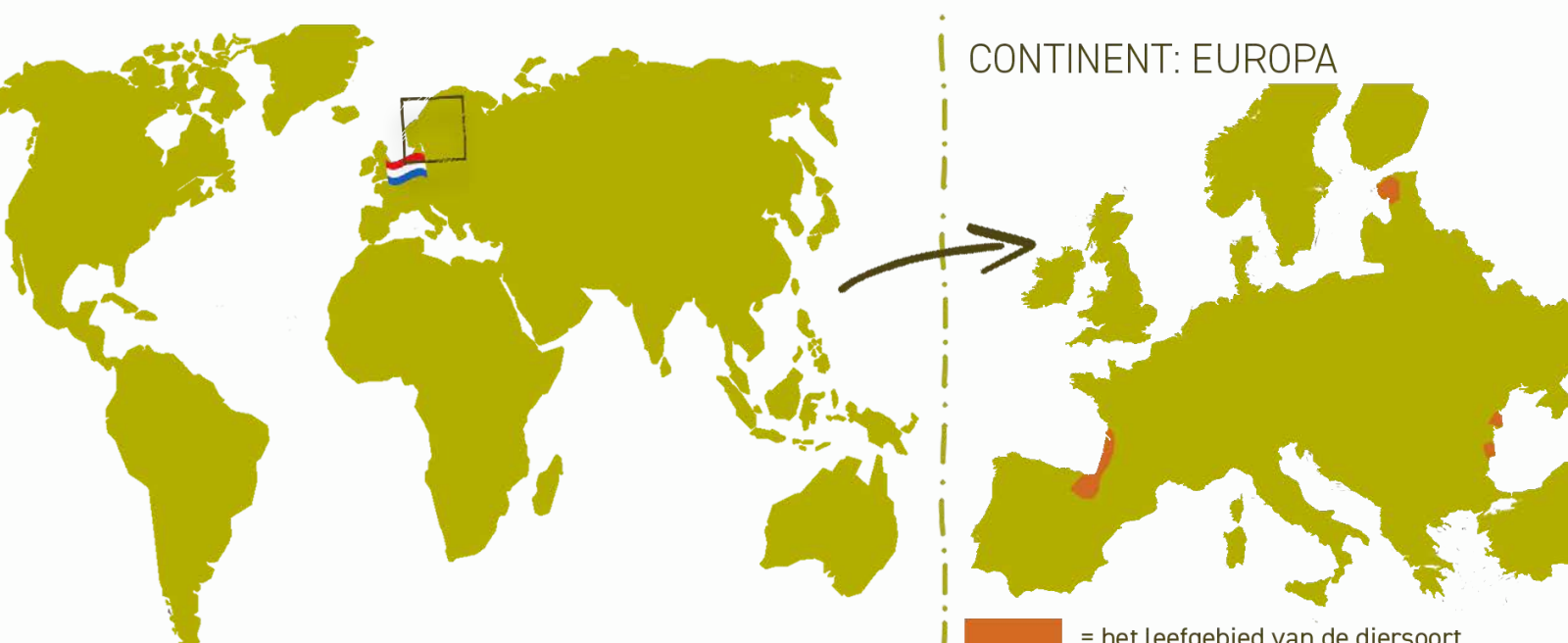
Voedsel in de ZOO: krab, gehakt, spiering (kleine visjes), rauw ei, zoetwater vis en kippennek

LEEFGEBIED

Het leefgebied (dit noemen we met een moeilijk woord '*habitat*') van de Europese nerts bestaat uit langzaam stromende beken en rivieren, poelen en moerassen, omgeven door bos.

De Europese nerts deelt zijn leefgebied met: amfibieën, insecten, vissen en watervogels.

FEL ROOFDIER

De Europese nerts is misschien klein, maar het is wel een geduchte rover. Zijn voedsel bestaat voor het grootste deel uit levende dieren. Hij kan zowel op het land als in het water goed jagen. Met een sterke beet in de nek doodt hij zijn prooien.

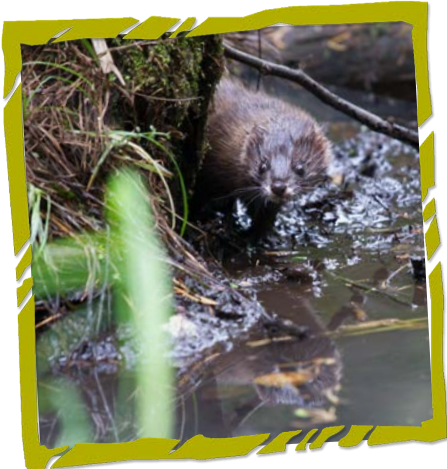

Feitje!
Als de nerts bang is, ruik je een doordringende geur. Die komt uit klieren bij de staart.

VEILIG NEST

Pasgeboren Europese nertsen zijn doof en blind. Dat is bij veel roofdierjongen het geval. Dat komt omdat de draagtijd (de tijd dat het jong in de moederbuik zit) bij roofdieren best kort is. In die korte tijd kan het jong zich niet volledig ontwikkelen. Het voordeel hiervan is, dat roofdiervrouwtjes niet zo'n heel dikke buik krijgen en daardoor nog tot kort voor de bevalling kunnen blijven jagen.

Het nadeel voor de jonge nertsen is dat ze bij de geboorte ook nog bijna kaal zijn. Daarom maakt het nertsen vrouwtje een warm en veilig kraamnest. Ze bekleedt het met gras, bladeren, veren, vacht of ander zacht materiaal.

TIP: Op de laatste pagina vind je nog meer leuke nertsen weetjes!

SPELEN MAAR!

Jonge nertsen ontwikkelen zich heel snel. Als ze pas 3-5 weken oud zijn, gaan ze al wat vlees mee eten. En na 3-4 maanden verlaten ze het territorium van hun moeder en staan ze er alleen voor. Om goed voorbereid te zijn, spelen de jongen veel met elkaar: ze zitten elkaar achterna of gaan in een hinderlaag liggen. Zo leren ze al spelend belangrijke jachtoefeningen die ze later nodig hebben om prooien te kunnen vangen.

Hier zie je jonge nertsen in het wild samen met hun moeder spelen!

Feitje!
Als Europese nertsen elkaar tegenkomen gaan ze vechten en jagen ze elkaar weg. Alleen in de paartijd vinden nertsen elkaar aardig.

BEDREIGINGEN

De Europese nerts is het meest bedreigde roofdier van Europa. Een eeuw geleden leefde hij nog wijd verspreid door Europa; ook in Nederland. Tegenwoordig is hij uit bijna heel Europa verdwenen. Alleen in enkele geïsoleerde gebiedjes leven nog Europese nertsen.

**Amerikaanse
nerts**

**bont
industrie**

**verlies van
leefgebied**

De belangrijkste oorzaak voor het verdwijnen van de Europese nerts is de Amerikaanse nerts, die mensen voor het bont naar Europa haalden. Vanuit de fokkerijen zijn Amerikaanse nertsen namelijk ontsnapt (of bewust losgelaten). En in de Europese natuur bleek de Amerikaanse soort het beter te doen dan zijn Europese neefje (omdat hij groter is, een minder kieskeurige eter is en sneller/vaker/meer jongen krijgt).

HET GAIA NATURE FUND EN BEDREIGDE DIEREN

Het Gaia Nature Fund is de natuurbehoudstichting van GaiaZOO. Via het GNF doneren we geld aan natuurorganisaties die de wilde soortgenoten van de dieren in GaiaZOO helpen.

Maar... hoe weten we eigenlijk welke diersoorten bedreigd worden?

WANNEER IS EEN DIER BEDREIGD?

Of een diersoort bedreigd is en hoe erg, wordt bepaald door de wereldwijde organisatie voor natuur: de Internationale Unie voor Natuurbehoud (IUCN). Zij geven op de zogenaamde 'Rode Lijst' aan of planten- en diersoorten wel of niet worden bedreigd. Dankzij deze Rode Lijst weten we welke diersoorten risico lopen om uit te sterven en waar dringend hulp nodig is. De Rode Lijst van IUCN kun je zien als een soort 'to-do lijst' voor natuurbeschermers en dierenliefhebbers!

De Europese nerts heeft de status 'ernstig bedreigd'. Dat betekent dat het aantal nertsen in de natuur de laatste tientallen jaren sterk is afgenomen en dat de kans extreem groot is dat hij binnen 30 jaar uitsterft in het wild. Daarom helpt ook het Gaia Nature Fund de Europese nerts. Dat doen we al sinds 2005!

LEES MEER OVER IUCN

NERTSEN BESCHERMEN

Sinds 2005 heeft het Gaia Nature Fund al ruim € 40.000,- gegeven voor de bescherming van de Europese nerts. Dit geld gaat naar Foundation Lutreola in Estland. Deze organisatie zet zich sinds 1992 in om de Europese nerts terug te brengen in de natuur. Dat doen ze via een fokprogramma en uitzet op het eiland Hiiumaa. Foundation Lutreola is ook sterk betrokken bij het behouden en beschermen van Europese nertsen in andere delen van Europa (Frankrijk, Spanje en Roemenië).

Feitje!

De Europese nerts is het meest bedreigde roofdier van Europa... Daarom helpt GaiaZOO deze soort!

EUROPESE NERTSEN TERUG IN ESTLAND

Voordat Europese nertsen terug konden naar de natuur, moesten natuurlijk wel eerst de Amerikaanse nertsen van het eiland weggevangen worden. Daarna werden 16 jaar lang (van 2000 tot 2016) gefokte Europese nertsen terug gebracht naar het eiland Hiiumaa. Inmiddels zijn deze nertsen zo goed aan hun leefgebied gewend, dat geen nieuwe uitzet meer nodig is. Maar het leefgebied moet wel in de gaten worden gehouden. Want hoe meer nertsen, des te meer veilig leefgebied er nodig is. En ook meer voedsel.

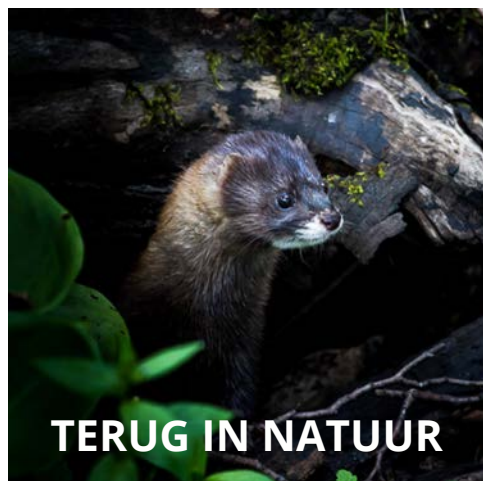
Daarom worden er amfibieënpoelen gemaakt. In deze poelen vinden nertsen veel prooi. Dankzij de poelen, hoeven nertsen niet te zwerven op zoek naar nieuw leefgebied. Zo blijven ze in veilige gebieden waar geen Amerikaanse nertsen leven. Momenteel is Foundation Lutreola bezig om een tweede eiland geschikt te maken voor Europese nertsen. Er is dus zeker hoop voor het meest bedreigde roofdier van Europa!

VERWILDEREN

UITZETTEN

TERUG IN NATUUR

HELP MEE NERTSEN BESCHERMEN

Door jouw spreekbeurt te houden over Europese nertsen leer je de kinderen in jouw klas niet alleen hoe mooi deze dieren zijn, maar ook waarom het belangrijk is om ze te beschermen! Hieronder vind je nog meer tips over hoe jij en jouw klasgenoten de natuur kunnen helpen:

Doe het licht uit als je een kamer uit gaat.

Recycle je afval zodat het hergebruikt kan worden en niet in de natuur terecht komt.

Draag een warme trui in plaats van de verwarming hoger te zetten.

FOKPROGRAMMA

Moderne dierentuinen proberen op verschillende manieren om te helpen bij de bescherming van bedreigde diersoorten. De Europese nerts is er daar een van. Dit doen ze onder andere via fokprogramma's voor bedreigde diersoorten, waarbij dierentuinen uit heel Europa samenwerken! Want wist je dat goede dierentuinen geen dieren uit het wild halen? Ze ruilen hun dieren onderling uit. Dit zorgt er ook voor dat er in elke dierentuin gezonde, jonge dieren worden geboren. Het belangrijkste is immers dat de dieren een goed onderkomen hebben. Ook willen dierentuinen de natuur niet verstoren, want ze proberen deze juist samen te beschermen en ervoor te zorgen dat wilde dieren en hun leefgebieden behouden blijven.

LEES HIER VERDER

NERTSEN WEETJES!

Europese nertsen gaan nooit ver bij water vandaan. Ze zijn dan ook goed aangepast aan het leven in en rond water:

▣ *Met hun gestroomlijnde, lange lichaam kunnen ze goed zwemmen. Hun vacht houdt hen ook in het water warm.*

▣ *Hij maakt zijn nest in de oever van rivieren of beken.*

▣ *Nertsen hebben kleine zwemvliezen. Ze glijden vaak op hun buik de oever af.*

▣ *Als het water in hun eigen leefgebied 's winters bevriest, zwerven ze ver op zoek naar ijsvrij water om te jagen.*

GALOP

Net als andere marterachtigen lopen Europese nertsen in een grappige, sprongsgewijze galop. Ze springen daarbij meestal 40-60 cm ver.

LEKKER?

Van kikkers eet de nerts alleen het achterlijf op...

Als ze een drachtige kikker gegeten hebben, braken ze later de dril en eierstokken weer uit. Dit noemen we sterrenschot.

HERRIE

Meestal zijn nertsen stil, maar ze kunnen ook knorrende en fluitende geluiden maken. De jongen piepen en als ze bedreigd worden schreeuwen nertsen.